

289.

Oświadczenie rządowe

z dnia 28 marca 1925 roku

w sprawie złożenia przez Rząd Polski dokumentu ratyfikacyjnego protokołu, podpisanego w Genewie dnia 14 czerwca 1923 roku, dotyczącego poprawki art. 393 Traktatu Pokoju, podpisanego w Wersalu dn. 28 czerwca 1919 r. oraz odpowiednich artykułów innych traktatów pokoju.

Podaje się niniejszem do wiadomości, że w wykonaniu postanowień końcowych protokołu, podpisanego w Genewie dnia 14 czerwca 1923 roku, dotyczącego poprawki art. 393 Traktatu Pokoju, podpisanego w Wersalu dnia 28 czerwca 1919 roku oraz odpowiednich artykułów innych traktatów pokoju, a ratyfikowanego zgodnie z ustawą z dnia 12 czerwca 1924 roku (Dz. U. R. P. № 59, poz. 594), złożony został przez Rząd Polski dnia 10 lutego 1925 roku w archiwum Sekretarjatu Generalnego Ligi Narodów w Genewie dokument ratyfikacyjny wymienionego wyżej protokołu.

Minister Spraw Zagranicznych: *Al. Skrzyński*

290.

Umowa

zawarta między Rzeczpospolitą Polską i Wolnym Miastem Gdańskiem w celu wykonania artykułu 61 umowy z 24 października 1921 r. w sprawie zabezpieczenia kosztów procesowych i zaliczki na koszty sądowe.

(Zatwierdzona ustawą z dn. 17 grudnia 1924 r. Dz. U. R. P. z roku 1925 № 1, poz. 5).

W celu zawarcia umowy dla wykonania artykułu 61 Warszawskiej Umowy z 24 października 1921 r. Rzeczpospolita Polska i Wolne Miasto Gdańsk ustanowiły swymi pełnomocnikami:

Rzeczpospolita Polska:

Naczelnika Wydziału w Ministerstwie Sprawiedliwości,
Włodzimierza Jabłońskiego.

Wolne Miasto Gdańsk:

Senatora Dr. Alberta Franka.

Pełnomocnicy, po wymianie pełnomocnictw i po uznaniu ich za wystarczające i należyte, ustalili we wzajemnym porozumieniu następujące postanowienia:

Art. 1.

Jeżeli obywatele jednej ze Stron umawiających się przed sądami drugiej Strony występują jako powodowi lub interwenienci a mają miejsce zamieszkania na obszarze jednej z tych Stron, nie wolno na nich nakładać obowiązku zabezpieczenia lub deponowania pod jakąkolwiek bądź nazwą, czy to z tytułu ich charakteru jako cudzoziemców, czy też z powodu braku miejsca zamieszkania lub pobytu na obszarze danej Strony.

Zasada ta odnosi się również do zaliczki, którejby należało zażądać od powodów lub interwenientów na pokrycie kosztów sądowych.

Art. 2.

Wydane na obszarze jednej ze Stron umawiających się orzeczenia skazujące na zapłacenie kosztów procesowych powoda lub interwenienta, który na zasadzie artykułu 1 lub ustawy obowiązującej w miejscu wniesienia skargi uwolniony był od obowiązku zabezpieczenia, deponowania lub zaliczki,

ABKOMMEN

zwischen der Freien Stadt Danzig und der Republik Polen zur Ausführung des Artikels 61 des Abkommens vom 24 Oktober 1921 betreffend die Sicherheitsleistung für die Prozesskosten und die Vorauszahlung der Gerichtskosten.

Die Freie Stadt Danzig und die Republik Polen haben zum Zwecke des Abschlusses eines Abkommens zur Ausführung des Artikels 61 des Warschauer Abkommens vom 24 Oktober 1921 als ihre Bevollmächtigten bezeichnet:

Die Freie Stadt Danzig:

Senator Dr. Albert Frank,

Die Republik Polen:

Den Abteilungschef im Justizministerium Włodzimierz Jabłoński.

Die Bevollmächtigten haben, nachdem sie ihre Vollmachten ausgetauscht und als gut und richtig befunden haben, folgende Bestimmungen im beiderseitigen Einvernehmen festgesetzt:

Art. 1.

Den Angehörigen des einen vertragsschließenden Teiles, die vor den Gerichten des anderen Teiles als Kläger oder Intervenienten auftreten und im Gebiete eines der beiden Teile ihren Wohnsitz haben, darf wegen ihrer Eigenschaft als Ausländer oder wegen Mangels eines inländischen Wohnsitzes oder Aufenthaltes keine Sicherheitsleistung oder Hinterlegung, unter welcher Benennung es auch sei, auferlegt werden.

Die gleiche Regel findet Anwendung auf die Vorauszahlung, die von den Klägern oder Intervenienten zur Deckung der Gerichtskosten einzufordern wäre.

Art. 2.

Ergeht im Gebiete eines der beiden Vertrags-teile eine Verurteilung in die Prozesskosten gegen einen Kläger oder einen Intervenienten, der von der Sicherheitsleistung, Hinterlegung oder Vorauszahlung auf Grund des Artikels 1, oder eines im Gebiete der Klageerhebung geltenden Gesetzes befreit ist, so

winy być także na obszarze drugiej Strony umawiającej się uznane za wykonalne na wniosek wierzyciela, przyczem nie można żądać żadnych opłat.

Zasada ta stosuje się również do orzeczeń sądowych, które później ustalono wysokość kosztów procesowych.

Pod orzeczeniami sądowymi w znaczeniu niniejszej umowy rozumieć należy także uchwały ustalające koszty wydane przez sekretarzy sądowych w zakresie ich właściwości.

Art. 3.

Wierzyciel, któremu koszty przyznają, winien podanie o uznanie wykonalności wnieść bezpośrednio w sądzie tej Strony, na której obszarze wykonanie ma nastąpić.

Dla uznania wykonalności miejscowo właściwym jest sąd powszechny dłużnika, skazanego na zwrot kosztów. W razie braku takiego sądu, właściwym jest sąd, w którego okręgu znajduje się majątek dłużnika. Odnośnie do wierzytelności za miejsce położenia majątku uważać należy miejsce zamieszkania dłużnika, a jeżeli wierzytelność zabezpieczoną jest na pewnej rzeczy, w takim razie miejsce, w którym ta rzecz się znajduje. Gdyby i ta właściwość sądu nie dała się uzasadnić, w takim razie na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej właściwym będzie sąd powiatowy w Toruniu, na obszarze zaś Wolnego Miasta Gdańska sąd powiatowy (Amtsgericht) w Gdańsku.

Rzeczową właściwość określają przepisy obowiązujące na obszarze tej Strony, u której wykonanie ma nastąpić.

Art. 4.

Do wniosku należy dołączyć wygotowanie orzeczenia wraz z sądowym zaświadczeniem prawomocności i wykonalności oraz z przekładem na język używany w sądzie, do którego wnioskodawca się zwróci.

Przekłady wspomniane winny być uwierzytelnione przez tłumacza sądownie zaprzysiężonego jednej lub drugiej Strony.

Uchwały ustalające koszty, wydane przez sekretarzy sądowych, winne być uwierzytelnione stosownie do artykułu 66 umowy z 24 października 1921 r.

Art. 5.

Sąd, do którego wnioskodawca się zwrócił, winien wydać orzeczenie, uznające wykonalność przy zastosowaniu swego ustawodawstwa bez wysłuchania Stron, przyczem pozostaje nienaruszone prawo późniejszego rekursu.

Art. 6.

Jako język sądowy w znaczeniu niniejszej umowy będzie uważany na obszarze Polski język polski, na obszarze Wolnego Miasta Gdańska język niemiecki.

Art. 7.

W razie przystąpienia obu Stron umawiających się do Haskiej Konwencji procesowej z dnia 17 lipca 1905 r. umowa niniejsza pozostaje mimo to w mocy. Dobrodziejstwa tej umowy będą jednak w tym wypadku przysługiwały tym wszystkim obywatelom obu umawiających się Stron, którzy mają swe miejsce zamieszkania w jednym z Państw, należących do Konwencji Haskiej.

ist diese Verurteilung auf Antrag des Kostengläubigers auch im Gebiete des anderen vertragsschließenden Teiles für vollstreckbar kostenfrei zu erklären.

Die gleiche Regel findet Anwendung auf gerichtliche Entscheidungen, durch die der Betrag der Kosten des Prozesses später festgesetzt wird.

Unter gerichtlichen Entscheidungen in diesem Sinne sind auch die von der Gerichtsschreibern innerhalb ihrer Zuständigkeit erlassenen Kostenfestsetzungsbeschlüsse zu verstehen.

Art. 3.

Der Kostengläubiger hat den Antrag auf Vollstreckbarkeitserklärung unmittelbar bei dem Gericht desjenigen Teiles zu stellen, in welchem vollstreckt werden soll.

Oertlich zuständig für die Vollstreckbarkeitserklärung ist das Gericht, bei dem der Kostenschuldner seinen allgemeinen Gerichtsstand hat. Fehlt es an einem solchen, so ist das Gericht zuständig, in dessen Bezirk sich Vermögen des Schuldners befindet. Bei Forderungen gilt als Ort, wo das Vermögen sich befindet, der Wohnsitz des Schuldners und, wenn für die Forderung eine Sache zur Sicherheit haftet, auch der Ort wo die Sache sich befindet. Fehlt es auch an diesem Gerichtsstande, so ist im Gebiet der Freien Stadt Danzig das Amtsgericht in Danzig, in Polen das Kreisgericht Thorn zuständig.

Im Uebrigen regelt sich die sachliche Zuständigkeit nach den Bestimmungen des Landes, in welchem vollstreckt werden soll.

Art. 4.

Dem Antrage ist eine Ausfertigung der Entscheidung mit einer Bescheinigung des Gerichtes über die Rechtskraft und Vollstreckbarkeit nebst einer Uebersetzung in die Sprache des angegangenen Gerichtes beizufügen.

Die Uebersetzungen sind durch einen gerichtlich beeidigten Dolmetscher des einen oder anderen Teiles zu beglaubigen.

Die Kostenfestsetzungsbeschlüsse der Gerichtsschreiber sind gemäss Artikel 66 des Abkommens vom 24 Oktober 1921 zu beglaubigen.

Art. 5.

Das angegangene Gericht hat gemäss der Gesetzgebung seines Landes die Vollstreckbarkeitserklärung für das Gebiet seines Landes ohne Anhörung der Parteien, jedoch unbeschadet eines späteren Rekurses, zu erlassen.

Art. 6.

Als Gerichtssprache im Sinne dieses Abkommens gilt auf Danziger Seite die deutsche, auf polnischer Seite die polnische Sprache.

Art. 7.

Sollten beide Vertragsteile dem Haager Abkommen über den Zivilprozess vom 17 Juli 1905 beitreten, so bleibt trotzdem dieses Abkommen in Kraft. Die Wohltaten dieses Abkommens sollen dann jedoch allen Angehörigen der beiden vertragsschließenden Teile zu Gute kommen, die in einem der Vertragsstaaten des Haager Abkommens ihren Wohnsitz haben.

Art. 8.

Obie Strony zobowiązują się udzielać sobie jak najprędzej wyjaśnień w przedmiocie postanowień, któreby wydały w celu wykonania tej umowy.

Art. 9.

Niniejsza umowa może być przez każdą Stronę wypowiedziana z terminem sześć-miesięcznym.

Jeżeliby w wypadku skorzystania z prawa wypowiedzenia porozumienie w przedmiocie innego sposobu uregulowania kwestyj wymienionych w artykule 61 Warszawskiej Umowy nie przyszło do skutku, w takim razie pozostaje każdej Stronie zastrzeżone prawo doprowadzenia do uregulowania tych kwestyj w drodze rozstrzygnięcia na zasadzie art. 39 Konwencji Paryskiej z 9 listopada 1920 r.

Art. 10.

Niniejsza umowa wchodzi w życie ósmego dnia po wymianie not pomiędzy Rządem Rzeczypospolitej Polskiej i Senatem Wolnego Miasta Gdańska stwierdzających, że umowa została już zatwierdzona w Polsce względnie w Wolnym Mieście Gdańsku.

Wygotowano w Gdańsku dnia czternastego lutego roku tysiąc dziewięćset dwudziestego czwartego w dwóch równobrzmiących oryginałach w języku polskim i niemieckim, które oba są równie miarodajne.

(—) Dr. jur. *Albert Frank.*

Art. 8.

Beide Teile verpflichten sich, einander die von ihnen zur Ausführung dieses Abkommens etwa erlassenen Bestimmungen alsbald mitzuteilen.

Art. 9.

Dieser Vertrag kann von beiden Teilen mit sechsmonatiger Frist gekündigt werden.

Wird von diesem Kündigungsrechte Gebrauch gemacht und kommt alsdann eine anderweitige Regelung der im Artikel 61 des Warschauer Abkommens erwähnten Fragen durch gegenseitiges Einvernehmen nicht zu stande, so bleibt jedem Teile vorbehalten, eine solche Regelung durch eine Entscheidung gemäss Artikel 39 des Pariser Abkommens vom 9 November 1920 herbeizuführen.

Art. 10.

Das vorliegende Abkommen tritt am achten Tage nach dem Austausch von Noten zwischen dem Senat der Freien Stadt Danzig und der Regierung der Republik Polen in Kraft, in welchen festgestellt wird, dass das Abkommen in der Freien Stadt Danzig beziehungsweise in Polen genehmigt worden ist.

Gegeben zu Danzig den vierzehnten Februar im Jahre eintausendneuhundertvierundzwanzig in zwei gleichlautenden Urschriften in deutscher und polnischer Sprache, welche Sprachen beide gleich massgebend sind.

(—) *Włodzimierz Jabłoński*

291.

Oświadczenie rządowe

z dnia 17 kwietnia 1925 roku

o wymianie not, dotyczących zatwierdzenia umowy pomiędzy Polską a Wolnym Miastem Gdańskiem w sprawie zabezpieczenia kosztów procesowych i zaliczki na koszt sądowe.

Podaje się niniejszem do wiadomości, że w wykonaniu art. 10 umowy, zawartej w Gdańsku pomiędzy Polską a Wolnym Miastem Gdańskiem dnia 14 lutego 1924 r. w sprawie zabezpieczenia kosztów procesowych i zaliczki na koszt sądowe, została dokonana w Gdańsku dnia 4 lutego 1925 r. wymiana not, dotyczących zatwierdzenia powyższej umowy.

Minister Sprawiedliwości: *A. Żychliński*

292.

Rozporządzenie Rady Ministrów

z dnia 8 kwietnia 1925 r.

w sprawie statutu Państwowego Funduszu Gospodarczego.

Na zasadzie ust. 2 art. 2 ustawy z dnia 3 marca 1925 r. o wypuszczeniu pożyczki zagranicznej w dolarach Stanów Zjednoczonych Ameryki (Dz. U. R. P. № 22 poz. 154) zarządza się co następuje:

§ 1. Sposób użycia Państwowego Funduszu Gospodarczego i zasad jego administrowania określa statut, stanowiący integralną część niniejszego rozporządzenia i ogłoszony, jako jego załącznik.

§ 2. Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Skarbu.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów i Minister Skarbu: *W. Grabski*

Załącznik do rozp. Rady Min.
z dn. 8 kwietnia 1925 r. (poz. 292).

S T A T U T

Państwowego Funduszu Gospodarczego.

§ 1.

Państwowy Fundusz Gospodarczy utworzony z kapitałów, uzyskanych z realizacji pożyczki zagranicznej, zaciągniętej zgodnie z ustawą z dnia 3 marca 1925 r. (Dz. U. R. P. № 22 poz. 154), po odliczeniu sumy, przeznaczonej w myśl art. 2 powołanej ustawy na budowę linii kolejowych, będzie zarządzany przez Ministra Skarbu jako fundusz odrębny.

§ 2.

Państwowy Fundusz Gospodarczy jest przeznaczony na trwałe i długoterminowe wkłady na cele